

ks. Jacek Kucharski

***Ks. Roman Bogusław Sieroń (red.),
„Biblia. Istota i rola w kulturze”,
Wydawnictwo Diecezjalne
i Drukarnia Sandomierz Sp. z o. o.,
Sandomierz 2023, ss. 185***

Paul Claudel (1868-1955), francuski poeta i dramaturg, w 1948 roku pisał z goryczą i wyrzutem: „szacunek katolików do Pisma Świętego nie ma granic: okazuje się on jednak głównie w tym, że stoją oni od Biblii z daleka”. Czy dużo zmieniło się w ciągu ostatnich lat? (...). To pytanie, patrząc na otaczającą nas teraźniejszość, wydaje się wciąż aktualne. Stąd też, aby przełamywać, zwłaszcza u chrześcijan, ten nieustanny dystans do lektury Biblii i pogłębionej jej znajomości rodzi się nieustanna potrzeba pomocy, która będzie temu sprzyjać. Jednym ze sprawdzonych sposobów jest propagowanie pozycji książkowych, które w sposób przystępny, a przy tym właściwy zarówno pod względem merytorycznym, jak i językowym wprowadzać będą czytelnika w przebogaty świat Biblii, tzn. jej ponadczasowych wartości oraz walorów poznawczych i kulturowych. Rynek księgarski zasypywany jest od lat wieloma pozycjami poświęconymi tematyce Biblii, niestety zbyt często, zdaniem recenzenta, tłumaczeniami z języków obcych. Pośród tej różnorodności istniejących już opracowań należy zauważyć i polecić monografię: *Biblia. Istota i rola w kulturze*, której redaktorem naukowym jest ceniony biblista i egzegeta oraz pedagog, autor wielu pozycji książkowych i artykułów, ks. dr hab. Roman Bogusław Sieroń.

W *Przedmowie* (ss. 7-8) czytelnik poznaje źródła niniejszej publikacji. Jej zamysł rodził się, jak pisze ks. Sieroń, podczas studiów biblijnych i pedagogicznych, wykładów oraz doświadczeń związanych z apostolatem biblijnym. Książkę rozpoczyna Redaktor naukowy od ukazania prawdy, że Biblia, pomimo wielu wysiłków ze strony egzegetów i teologów, pozostaje nadal *Księgą nieznaną* (ss. 9-15). Dzieje się tak, ponieważ występuje wciąż stosunkowo mała znajomość Biblii, a jej lektura pozostaje dla wielu za trudna. Stąd rodzi się konieczność nieustannego jej zgłębiania i wyjaśniania. Wskazuje choćby na to znaczenie Pisma Świętego, jakie odnajdujemy w dokumentach i instytucjach życia Kościoła na przełomie ostatnich dwóch wieków, tj. XX i XXI (ss. 20-31). Po tak postawionej tezie, Redaktor przedstawia swoistą introdukcję biblijną, którą powinien posiadać każdy, kto pragnie odkrywać walory Pisma Świętego. Odnajdujemy w niej: nazwy Biblii (ss. 32-37), liczbę i podział ksiąg biblijnych (ss. 38-47). Czytelnik poznaje kolejno nośniki, na których została zapisana Biblia od skały-kamienia do Internetu (ss. 49-53) oraz języki biblijne (ss. 54-65). Osobny paragraf Redaktor naukowy publikacji poświęca fundamentalnej prawdzie o Piśmie Świętym, jaką jest jego natchnienie, podając kryteria oraz dokumenty Kościoła o tym mówiące (ss. 66-85). Następnie podejmuje zagadnienie kanonu

biblijnego (ss. 86-95), wyraźnie odróżniając natchnienie od kanoniczności (ss. 87-88). Podaje historię kanonu Starego i Nowego Testamentu, wymieniając przy tym księgi deuterokanoniczne, apokryfy czy agraphy. Kolejne paragrafy monografii omawiają najstarsze przekłady Biblii, tj. Septuagintę i Wulgatę (ss. 96-98) oraz polskie tłumaczenia tekstu biblijnego od zarania do XVI w. (ss. 99-102) ze szczególnym uwzględnieniem tekstu ks. Jakuba Wujka (ss. 103-105), Biblii Tysiąclecia (Tynieckiej) (ss. 107-108) aż po wszystkie przekłady najnowsze (ss. 109-117). Monografia przybliża również czytelnikowi znamienne rolę Biblii w kulturze europejskiej, a w ścisłym tego sensu znaczenia, jej wpływ na literaturę europejską (ss. 118-130). Książka podejmuje również w kolejnym paragrafie tak ważny i aktualny dzisiaj temat, jakim jest rola Pisma Świętego w kulturze polskiej (ss. 131-140). Ks. Sieroń prezentuje także bardzo ważne zagadnienie, jakim są apokryfy (ss. 141-148). Ponadto każdy, kto sięgnie po tę książkę, zapozna się z hermeneutyką biblijną (ss. 149-152) oraz noematyką, heurystyką i proforystyką biblijną (ss. 153-159). Książka zawiera też bardzo istotne zagadnienie duchowości biblijnej (ss. 160-172). Wyjaśnia nie tylko, na czym ona polega, ale również, w jaki sposób wciąż ją odkrywać i zgłębiać. Ks. Sieroń pisze o tym, włączając osobiste doświadczenie, które posiada jako wciąż aktywny do dzisiaj, moderator Dzieła Biblijnego im. św. Jana Pawła II w jego rodzinnej diecezji. Całość książki zamyka bogata bibliografia przedmiotu (ss. 176-181) zawierająca najważniejsze publikacje zarówno w języku polskim, jak i w językach kongresowych. Redaktor naukowy publikacji prezentuje również recenzje wydawnicze niniejszej książki (ss. 182-185), które przygotowali: ks. dr hab. Bogusław Zbroja, prof. UPJPII oraz ks. dr hab. Jacek Kucharski z KUL.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż książkę ks. Romana Bogusława Sieronia można polecić każdemu, kto pragnie wejść w arkana Biblii i poznać zarówno środowisko jej powstania, jak i ludzi, którzy pod natchnieniem Boga pisali ją przez wieki. Dalej można odkryć biblijnych bohaterów, którzy pomimo upływającego czasu, stanowią wciąż aktualne wzory do naśladowania dla współcześnie żyjących ludzi wiary. Przez ich przykład, pogłębiając osobistą więź ze Stwórcą i Zbawicielem, można dojść do odkrycia wiecznej prawdy o Bogu i człowieku.

Z pewnością z książki skorzystają, poza środowiskiem kapłańskim, katecheci wszystkich poziomów nauczania. Publikacja ta będzie także bardzo cenną pomocą dla moderatorów grup biblijnych, zwłaszcza w odniesieniu do zagadnień wprowadzających Biblię. Mogą z niej w pełni korzystać również grupy modlitewne poszukujące inspiracji w biblijnych źródłach modlitwy.

Na koniec, należy podkreślić i docenić niezwykle staranne wydanie niniejszej pozycji książkowej (w oprawie twardej i miękkiej), co z pewnością jest zasługą cennionego i obecnego już od lat na rynku wydawniczym Wydawnictwa Diecezjalnego i Drukarni w Sandomierzu.

Ks. Jacek Kucharski - doktor habilitowany teologii w zakresie nauk biblijnych, absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (1996) i Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie (2002). Wykładowca biblistyki w Katedrze Egzegezy Ewangelii i Pism Apostolskich na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II (Wyższe Seminarium Duchowne w Radomiu), Instytutu Teologicznego Akademii Teologicznej w Warszawie, Instytutu Teologicznego im. św. Józefa Bilczewskiego Archidiecezji Lwowskiej Obrządku Łacińskiego we Lwowie (Ukraina). Moderator Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II w diecezji radomskiej. Autor pozycji książkowych i szeregu artykułów z zakresu egzegezy Starego i Nowego Testamentu, archeologii biblijnej oraz semantyki języków biblijnych.